

का° [१८.३.१८.] त्रिरुक्तायामुद्यम्योडु वेति । होत्रा प्रथमायामृचि त्रिः पठि-
तायां सत्यां प्रतिप्रस्थाता उडु वेति मन्त्रेण प्रदीप्तमिध्मं शालाद्वार्यादूर्ध्वमुत्पाठय-
तीत्यर्थः ॥ व्याख्याता [१२.३१.] ॥ ५३ ॥

पञ्च दिशो दैवीर्यज्ञमवन्तु देवीरपामतिं दुर्मतिं बाधमानाः ।

रायस्पोषे यज्ञपतिमाभजन्ती रायस्पोषेऽग्रधि यज्ञोऽग्रस्थात् ॥ ५४ ॥

का° [१८.३.१८.] चित्यं प्रतिगहन्ति (33.) पञ्च दिश इति । ततो ब्रह्महोत्र-
धर्युप्रतिप्रस्थातृयज्ञमानाः पञ्च दिश इत्याद्यृक्पञ्चकेन (34.) चित्यं प्रति गहन्ति ।
सर्वेषां मन्त्रपाठ इति कर्कः अर्धयुरेवेति हरिस्वामिन इत्यर्थः ॥ यज्ञाग्निसाधनवा-
दिन्यः पञ्च ऋचः आद्ये द्वे त्रिष्टुभौ प्रथमा दिग्देवत्या । पञ्च दिशः प्राचीदक्षिणा-
प्रतीच्युदीचीमध्यात्रया देवीः देव्यो यज्ञमस्मदीयमवन्तु । कीदृश्यो दिशः दैवीः दै-
व्यः देवानामिन्द्रयमवरुणासोमब्रह्मणां सम्बन्धिन्यो दैव्यः । तथा अमतिमस्मदी-
यप्रज्ञामान्यं (35.) दुर्मतिं दुष्टां मतिं पापविषयां बुद्धिमपबाधमानाः विनाशय-
न्त्यः । तथा रायस्पोषे धनपुष्टौ यज्ञपतिं यज्ञमानमाभजन्तीः आभजन्त्यः भागिनं
कुर्वन्त्यः । किं च यज्ञोऽस्मदीयो रायो धनस्य पोषे पुष्टौ अग्रि अस्थात् अधिकं
तिष्ठतु समृद्धोऽस्तु ॥ ५४ ॥

समिद्धेऽग्न्यावधिं मामहान उक्थपत्र ईड्यो गृभीतः ।

तप्तं धर्मं परिगृह्णायज्ञतोऽज्ञा यद्यज्ञमयज्ञन्त देवाः ॥ ५५ ॥

अग्नियी । दीव्यन्ति व्यवहरन्ति ब्रह्मत्वहोत्राधर्यवादिर्कर्मभिः प्रचरन्तीति देवा
ऋविज्ञो यत् यदा तप्तं धर्मं ज्वलितं प्रवर्ग्यं परिगृह्य परितः परीक्षासाभ्यामादा-
यायज्ञन्त यज्ञन्ते । यदा च उज्ञा रुविर्लक्षणेनान्नेनायज्ञन्त यज्ञन्ते । यदो ग्रहणान्त-
हृदाध्याहारः तदा अग्नौ समिद्धे सति दीप्यमाने सति उक्थपत्रः यज्ञो गृभीतः
गृहीतः धारितः गृभीत इति धारित इत्येतदिति [१.२.३.१.] श्रुतेः । उक्थानि
शस्त्राणि पत्रं वाहनं यस्य स उक्थपत्रः शस्त्रैरेव यज्ञो वाह्यते । कीदृश उक्थ-
पत्रः ईड्यः ईडितुं योग्यः स्तुत्यः । अग्रिमामहानः (36.) महति पूजयति देवानि-
ति मामहानः महतेर्विकरणव्यत्ययेन जुहोत्यादिभ्यः झुः झ्वाविति [पा° ६.१.१०.]